

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

29 iulie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte: Petru URSACHE,

Judecători: Nadejda TOMA și Ghenadie NICOLAEV,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de partea vătămată Baidan Fiodor, de inculpata Cazacu Oxana și de avocatul Galescu Vasile în numele inculpatei Cazacu Oxana, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Șoldănești din 11 decembrie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 martie 2015, în cauza penală în privința lui

Cazacu Oxana Vasilii, născută la 03.11.1986, originară și domiciliată în r-nul Șoldănești, sat. Recești.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de fond: 06.12.2013 – 11.12.2014,

Instanța de apel: 05.01.2015 – 11.03.2015,

Instanța de recurs: 28.05.2015 – 29.07.2015.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Șoldănești din 11 decembrie 2014, Cazacu Oxana a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 44, 188 alin. (2) lit. b), d), f) Cod penal, aplicându-i-se în baza art.79 Cod penal o pedeapsă de 5 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar pentru femei.

În baza art. 96 Cod penal, executarea pedepsei aplicate inculpatei Cazacu Oxana, a fost suspendată pînă la atingerea de către copii a vârstei de 8 ani.

Prin aceeași sentință, procesul penal în privința lui Spătăreanu Nicolae a fost încetat în legătură cu împăcarea părților, însă hotărîrea în această parte nu se contestă.

2. Pentru a se pronunța astfel, în fapt, instanța de fond a stabilit că, inculpații Cazacu Oxana și Spătăreanu Nicolae la data de 06.05.2013, în jurul orelor 23.30 împreună și prin înțelegere prealabilă, aflându-se în sat. Recești, r-nul Șoldănești, intenționat, din interes material, cu scop de profit și de a sustrage bunurile altei persoane, au pătruns în casa lui Baidan Fiodor, aplicând violența periculoasă pentru viață, l-au îmbrâncit pe acesta jos la podea, cauzându-i leziuni corporale medii sub formă de: fractura coastelor 5,6,7 pe dreapta, traumă cranio cerebrală acută, comoție cerebrală, echimoze a corpului pe dreapta, feței și capului, după ce în mod deschis au sustras din buzunarul ultimului suma de 6000 lei, prin ce au cauzat părții vătămate Baidan Fiodor o daună în proporții considerabile.

3. Împotriva sentinței, au declarat apel procurorul și inculpata Cazacu Oxana.

3.1. Procurorul, prin apelul declarat, a solicitat casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei inculpatei Cazacu O., rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care Cazacu Oxana să fie condamnată în baza art. 188 alin. (2) lit. b), d), f) Cod penal la 8 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru femei.

A indicat că, instanța de fond corect a încadrat acțiunile inculpatei Cazacu O. în baza art. 44, 188 alin. (2) lit. b), d), f) Cod penal însă în opinia apelantului la stabilirea pedepsei inculpatei instanța de fond n-a ținut cont de toate circumstanțele cauzei și nefondat a aplicat inculpatei pedeapsa, interpretând eronat normele legale și anume prevederile art. 79 și 96 Cod penal care nu pot fi aplicate față de inculpată în speța dată.

3.2. Inculpata Cazacu Oxana prin apelul declarat a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care față de inculpată să fie aplicată o pedeapsă cu suspendarea executării prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

A menționat că față de inculpată poate fi aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate deoarece a recunoscut vinovăția, avocatul care a asistat-o nu i-a explicat prevederile art. 364/1 Cod de procedură penală, ținând cont și de circumstanțele cauzei și anume că are la întreținere doi copii minori și fratele, este mamă solitară.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți, din 11 martie 2015, apelul inculpatei Cazacu Oxana fost respins ca nefondat iar apelul procurorului a fost admis, sentința fiind casată în latura stabilirii pedepsei inculpatei Cazacu Oxana cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Cazacu Oxana a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 44,188 alin. (2) lit. b), d), f) Cod penal (în redacția legii din 21.12.2012)

fiindu-i stabilită o pedeapsă de 6 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

Termenul executării pedepsei fiind calculat din data de 11.03.2015.

Măsura preventivă în privința inculpatei Cazacu Oxana a fost aplicată arestul preventiv.

În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

5. În motivarea deciziei, instanța de apel a menționat că probele acumulate în cadrul urmăririi penale, examinate și apreciate de către prima instanță și verificate de către instanța de apel confirmă faptul, că instanța de fond prin sentința adoptată întemeiat a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatei Cazacu Oxana de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 44, 188 alin. (2) lit. b), d), f) Cod penal *„tîlhăria, atacul săvîrșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru sănătatea persoanei agresate, săvîrșit de două persoane, prin pătrunderea în încăpere cu cauzarea de daune în proporții considerabile”*.

Vinovăția inculpatei Cazacu Oxana în comiterea infracțiunii imputate și-a găsit confirmare prin declarațiile părții vătămate Baidan Fiodor; declarațiile martorului Țurcanu Ion; declarațiile inculpatei Cazacu Oxana; a inculpatului Spătărencu Nicolae, precum și documentele și procesele-verbale a acțiunilor procesuale: proces-verbal de cercetare la fața locului din 07.05.2013; raportul de expertiză medico-legală nr.248 D din 18.06.2013; proces-verbal de ridicare și examinare a obiectului din 07.05.2013; proces-verbal de confruntare din 30.09.2013.

Instanța de apel a concluzionat că prima instanță la examinarea cauzei a ținut cont de prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a dat apreciere probelor administrate, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Cu referire la pedeapsa inculpatei, instanța de apel a indicat că instanța de fond n-a aplicat corect prevederile art. 61, 75 și 96 Cod penal, reieșind din faptul, că inculpata Cazacu Oxana a comis o infracțiune gravă în coparticipație, la locul de trai este caracterizată din punct de vedere pozitiv, avînd la întreținere doi copii minori și fratele acesteia care este invalid de gradul I, anterior nu a fost judecată, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatei, precum și de condițiile de viață ale familiei acesteia.

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat, că reeducarea inculpatei Cazacu Oxana este posibilă doar în condițiile izolării ei de societate cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare în limitele sancțiunii prevăzute de art. 44, 188 alin. (2) lit. b), d), f) Cod penal în redacția legii din 21.12.2012, la momentul

comiterii faptei de către inculpată, care prevedea pedeapsa închisorii de la 6 la 10 ani.

Instanța de apel indică faptul, că numai în cazul aplicării față de inculpata Cazacu Oxana a unei pedepse reale cu închisoarea va fi atins scopul pedepsei penale, prin restabilirea echității sociale, corectarea acesteia, precum și pentru prevenirea săvârșirii de către inculpată de noi infracțiuni.

În condițiile menționate, instanța de apel a găsit neîntemeiat apelul declarat de către inculpată, indicînd în acest sens că prevederile art. 90 Cod penal pot fi aplicate, dacă la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținînd cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicînd numai decît în hotărîre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, împotriva acesteia au declarat recurs ordinar partea vătămată Baidan Fiodor, inculpata Cazacu Oxana și avocatul Galescu Vasile în numele inculpatei.

6.1. Partea vătămată Baidan V., prin recursul declarat a solicitat casarea sentinței și a deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță prin care față de inculpată urmează a fi aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate.

A indicat că a iertat-o pe inculpata Cazacu O., aceasta i-a restituit prejudiciul și careva pretenții nu are față de ea, inculpata are la întreținere doi copii minori pe care nu are cine să-i îngrijească.

6.2. Inculpata Cazacu O., prin recursul declarat a solicitat casarea sentinței și a deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță prin care față de inculpată urmează a fi aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate.

A menționat că s-a împăcat cu partea vătămată și-a cerut scuze de la acesta, i-a restituit prejudiciul și careva pretenții nu are față de ea, se căiește în cele comise, are la întreținere doi copii minori și fratele invalid.

6.3. Avocatul Galescu Vasile în numele inculpatei Cazacu Oxana, prin recursul declarat invocînd temei de drept prevederile art.427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea sentinței și a deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care față de inculpată să fie aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate.

A menționat că, de fapt, acțiunile inculpatei urmează a fi încadrate în baza art.187 alin.(2) lit. b), d), f) Cod penal, deoarece aceasta doar a luat banii din buzunarul părții vătămate, dar nu a aplicat forța fizică față de pătimit, aceasta fiind aplicată de Spătărencu N., faptă despre care inculpata nu a știut, deoarece a intrat în casă după ce inculpatul Spătărencu N. a aplicat forța fizică, ultimul anterior a mai fost atras la răspundere penală pentru furt.

Solicită ca la aplicarea pedepsei față de inculpată, să se țină cont de faptul că aceasta se caracterizează pozitiv, are la întreținere doi copii minori și fratele invalid de gradul I, anterior nu a fost judecată, a restituit prejudiciul cauzat integral, inculpata este bolnavă.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor declarate, pledînd pentru declararea inadmisibilității acestora din motiv că hotărîrea contestată nu conține careva erori de drept.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. 1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

8.1. Potrivit conținutului recursurilor ordinare declarate de partea vătămată Baidan Fiodor și de inculpata Cazacu Oxana, se constată că recurenții invocă temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci cînd: „*s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*”.

Analizînd acest temei în raport cu motivele invocate în recursuri, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursurilor declarate, lipsind temeiuri de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărîrii contestate.

Colegiul reține că, autorii recursului solicită aplicarea față de inculpată a unei pedepse mai blînde, neprivative de libertate, deoarece consideră că instanțele ierarhic inferioare au aplicat față de inculpata Cazacu Oxana o pedeapsă prea aspră.

Colegiul penal, menționează că potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și, respectiv, are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Analizând decizia instanței de apel, în raport cu argumentele recursului, Colegiul penal atestă, că potrivit deciziei instanței de apel, inculpata a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 44, 188 alin. (2) lit. b), d), f) Cod penal (în redacția legii din 21.12.2012), la 6 ani închisoare cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, pentru femei.

Colegiul subliniază că sancțiunea art. 188 alin. (2) Cod penal (în redacția legii din 21.12.2012), prevede pedeapsă cu închisoare de la 6-10 ani închisoare.

Instanța de apel i-a stabilit inculpatei o pedeapsă de 6 ani închisoare, cu executarea în penitenciar semiînchis, pentru femei.

Potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovată de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

În acest context, Colegiul reține, că la stabilirea pedepsei inculpatei Cazacu O., pentru infracțiunea comisă, instanța de apel nu a comis erori de drept, deoarece a aplicat inculpatei pedeapsa, reieșind din prevederile art. 61, 75 Cod penal, ținând cont: de gravitatea infracțiunii și anume a comis o infracțiune gravă prin coparticipație; la locul de trai se caracterizează pozitiv (f.d.28); are la întreținere doi copii minori (f.d.177, 179, 180) și fratele invalid de gr.I (f.d.176); anterior nu a fost judecată; de circumstanțele atenuante ale cauzei; de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatei, totodată având în vedere și faptul că o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Prin urmare, Colegiul penal constată că concluzia instanței de apel privind pedeapsa stabilită inculpatului este una corectă, deoarece la stabilirea acesteia

au fost respectate exigențele legii, iar argumentele recursului în acest sens sunt neîntemeiate.

Mai mult ca atât, reieșind din circumstanțele sus menționate, ținând cont de faptul că sancțiunea art. 188 alin. (2) Cod penal (în redacția legii nr. 277-XVI din 18.12.2008), prevede pedeapsă cu închisoare de la 6-10 ani închisoare, Colegiul penal menționează că în privința inculpatei nu pot fi aplicate prevederile art. 90 Cod penal, deoarece acestea pot fi aplicate doar în cazul stabilirii pedepsei închisorii pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiuni săvârșite cu intenție și cel mult 7 ani pentru infracțiuni săvârșite din imprudență.

8.2. *Cu referire la recursul declarat de avocatul Baidan F., prin care solicită reîncadrarea acțiunilor inculpatei din art.44, 188 alin.(1) lit. b), d), f) în art. 187 alin.(1) lit. b), d), f) Cod penal, invocând temei de drept prevederile art.427 alin.(1) pct.12) Cod de procedură penală, normă care prevede că hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara o eroare de drept, comisă de aceasta, atunci când: „faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită”.*

Potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală.

În scopul aplicării corecte a prevederilor legale enunțate vine practica judiciară constantă potrivit căreia erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din prevederile legale și practica judiciară stabilită, pentru verificarea existenței temeiului, prevăzut în art. 427 alin.(1) pct. (12) instanța de recurs trebuie să țină seama de fapta săvârșită, așa cum aceasta a fost stabilită de către instanța de apel, dar va supune unui control riguros încadrarea juridică a faptelor stabilite, verificând dacă acestea au fost încadrate corect potrivit normei penale.

În speța dată, inculpata Cazacu O. a fost pusă sub învinuire de către organul de urmărire penală și condamnată de către instanțele ierarhic inferioare în baza art. 44, 188 alin.(2) lit. b), d), f) Cod penal *„tîlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru sănătatea persoanei agresate, săvârșit de două persoane, prin pătrundere în încăpere cu cauzare de daune în proporții considerabile”.*

Potrivit practicii judiciare constante, Colegiul penal consideră necesar a menționa că, sub incidența noțiunii *„violența periculoasă pentru viață și sănătate”*

nimeresc și cazurile: *de compresiune a gâtului cu mâinile sau cu ajutorul unui șnur; de ținere îndelungată a capului victimei sub apă; de îmbrăcare pe capul victimei a unei pungi de polietilenă; de aruncare a victimei de la înălțime ori dintr-un mijloc de transport etc.*

Deși asemenea acțiuni violente pot să nu provoace nici moartea victimei, nici vătămarea medie sau ușoară a integrității corporale sau a sănătății acesteia, totuși, datorită caracterului lor, ele creează un pericol real pentru viață și sănătate.

Prin urmare, atât vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, cât și vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale intră sub incidența art.188 Cod penal.

Violența de o intensitate mai redusă cade sub incidența art. 187 alin.(2) lit. e) Cod penal, întrucât este nepericuloasă pentru viață și sănătate.”

Revenind la obiectul recursului menționat, Colegiul penal consideră important a accentua că de fapt, potrivit raportului de expertiză medico – legală nr.248 D din 18.06.2013, la partea vătămată Baidan F., s-a depistat: fractura coastelor 5, 6, 7, pr. dreapta, traumă cranio - cerebrală acută, comoție cerebrală, echimoze a corpului pe dreapta, feței și capului, care posibil au fost provocate în termenul și circumstanțele descrise, care se referă la vătămare medie.

Prin urmare starea lucrurilor de fapt stabilită, raportată la practica judiciară constantă menționată mai sus, denotă cu certitudine că în acțiunile comise, prin participare, de către inculpata Cazacu O., sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzută de art. 44, 188 alin.(2) lit. b), d), f) Cod penal *„tîlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru sănătatea persoanei agresate, săvârșit de două persoane, prin pătrundere în încăperea cu cauzare de daune în proporții considerabile”, inclusiv latura obiectivă a infracțiunii vizate, care în viziunea recurentului nu a fost realizată de către inculpata Cazacu O. și anume „violență periculoasă pentru sănătatea persoanei agresate”.*

Mai mult, necătînd la faptul că pe parcursul examinării cauzei, inculpata, fiind asistată de avocat și recunoscând vinovăția în cele incriminate, în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond a declarat că în momentul comiterii infracțiunii: *„Baidan a ieșit afară, Nicolae l-a ținut, l-a așezat jos și eu din buzunar i-am luat banii ... Baidan s-a speriat și plîngea...”*, astfel, Colegiul constată că din cele relatate reiese că inculpații inclusiv Cazacu O. la acel moment au realizat inclusiv latura obiectivă a infracțiunii incriminate care se caracterizează prin *„violență periculoasă pentru sănătatea persoanei agresate”.*

Prin urmare, instanța de recurs ordinar concluzionează că instanța de fond și cea de apel, corect au apreciat probele în sensul art. 101 Cod de procedură

penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungând la concluzia corectă privind condamnarea inculpatei Cazacu O., deoarece în acțiunile ei sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 44, 188 alin.(2) lit. b), d), f) Cod penal.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, temeiurile invocate de recurenți, prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 10), 12) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursurilor. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursurile urmează a fi declarate inadmisibile, ca fiind vădit neîntemeiate.

9. În conformitate cu art. 432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de partea vătămată Baidan Fiodor, de inculpata Cazacu Oxana și de avocatul Galescu Vasile în numele inculpatei Cazacu Oxana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 martie 2015, în cauza penală privindu-l pe **Cazacu Oxana Vasili**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la data de 20 august 2015.

Președinte

Petru URSACHE

Judecător

Nadejda TOMA

Judecător

Ghenadie NICOLAEV